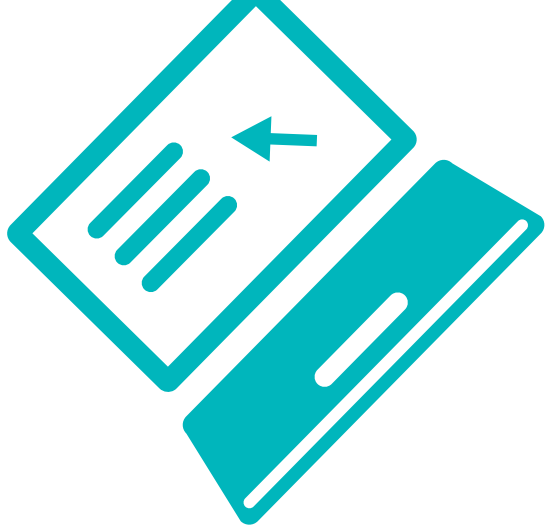
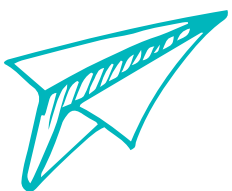

WAT ZOU JIJ DOEN? WAT ZOU JE HELEMAAL NIET DOEN?

POST

CHAMKINGEN

online

jongeren

sociaal

Child Focus
116000

Elkaar uitdagen... het bestaat al jaar en dag! Het is deel van kinderen en jongeren hun leefwereld. Sociale media vormt wel een extra boost. De challenges worden gefilmd- gedeeld- geliked.

Wat zou jij doen? Wat zou je helemaal niet doen?

Vandaag circuleren vele uitdagingen op het internet en youtube. Challenges kunnen grappig en leuk zijn. Iets doen dat buiten je comfort zone ligt of iets doen wat je vrienden niet durven, dat geeft adrenaline. Maar wat als deze uitdagingen een gevaarlijk karakter gaan aannemen? Wat als iemand zich onder druk voelt staan door de groep? Wat als iemand gevaarlijke opdrachten gaat uitvoeren voor kijkcijfers en populariteit op sociale media...?

Het is belangrijk om kinderen en jongeren weerbaar te maken en kritisch te laten nadenken over alles wat hun pad kruist.

Via deze tool proberen we het thema 'online challenges' te bespreken met de jongeren zelf.

Maak aan het begin van de sessie duidelijke afspraken met jouw klas. Het is belangrijk dat iedereen eerlijk is en zichzelf kan zijn.

DIT LESPAKKET BESTAAT UIT DE VOLGENDE DELEN

DEEL 1: "WIE DOET HET?" - "WIE DOET HET NIET?" (TIMING 30MIN?)

→ De opwarming: De leerlingen worden uitgedaagd tot een aantal challenges. Individueel moeten ze beslissen of ze het doen of niet en hun keuze verantwoorden.

DEEL 2: CHALLENGES CATEGORISEREN (TIMING 30 MIN?)

→ In groepjes een mening vormen over een reeks challenges.

DEEL 3: CRITERIA ZOEKEN (TIMING 30 MIN?)

→ In groepjes criteria zoeken die kunnen dienen als checklist om challenges te beoordelen.

DEEL 4: VERTROUWENSPERSOON (5MIN)

→ Nadenken over hun vertrouwenspersoon en bewustmaking van de noodlijn van Child Focus

BESLUIT

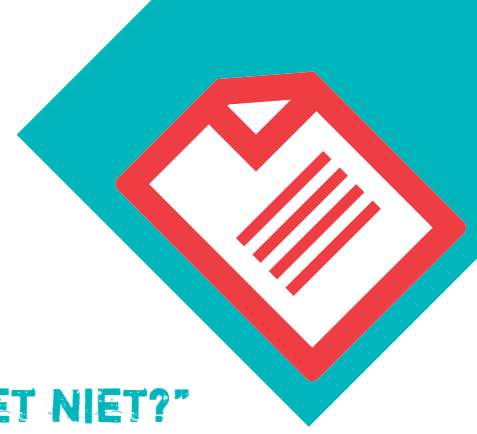
Creatieve opdracht

→ Een creatieve praktijkopdracht om het thema nog verder uit te werken.

ALGEMENE DOELEN:

Versterken van...

- Kritisch denkvermogen
- Weerbaarheid
- Integriteit
- Respect
- Bewustzijn van hulp en steun uit omgeving (vertrouwenspersoon, Child Focus...)

DEEL ÉÉN: “WIE DOET HET?” – “WIE DOET HET NIET?”

2 KAMPEN => JA, IK DOE HET - NEE, IK DOE HET NIET

DOELSTELLINGEN :

Leerlingen...

- ⊗ Maken individuele keuzes terwijl ze weten/zien wat de rest van de klas als keuze kiest.
- ⊗ Verantwoorden hun keuze.
- ⊗ Ondervinden of er bepaalde zaken invloed uitoefenen op hun keuze.
- ⊗ Leren dat extra informatie krijgen en opzoeken een meerwaarde kan zijn bij het maken van een keuze.
- ⊗ Inzien dat je steeds kan veranderen van mening en toch ‘nee’ zeggen.

INSTRUCTIES:

- ⊗ Verdeel de ruimte in 2. Het ene deel is “ja ik doe het” het andere deel is “nee, ik doe het niet”.
- ⊗ Daag de kinderen uit om een challenge te doen.
3 mogelijke voorbeelden : Salt & ice challenge - Een lepel kaneel doorslikken – Ice bucket challenge. Of ga zelf op zoek naar challenges. Zorg dat het zowel positieve als negatieve challenges zijn.
Geef nog geen verdere uitleg.
- ⊗ Vraag aan de kinderen om zich te positioneren in de ruimte “ ja ik doe het” – “nee, ik doe het niet”(zelfs als ze niet weten wat de challenge inhoudt).
- ⊗ Laat de kinderen hun keuze verduidelijken.
- ⊗ Geef daarna iets meer uitleg over je uitdaging.
 - vb “kaneel doorslikken” => Wat is kaneel?
 - Ice & salt challenge => Wat moet je precies doen?
 - ...
- ⊗ Geef de kinderen tijd om eventueel te veranderen van plaats.
 - Wanneer er veranderd wordt van positie of wanneer je meer uitleg geeft over de challenge, vraag opnieuw aan de leerlingen om hun (nieuwe) keuze te verduidelijken.

- ⚙ Geef steeds meer uitleg => gevolgen, zal het pijn doen, technische uitleg over wat er gebeurt,...
- ⚙ Probeer hen ook af en toe te beïnvloeden met extra factoren die hun keuze zou kunnen veranderen:
 - Je krijgt er 100 euro voor.
 - Het wordt gefilmd en online geplaatst (iedereen gaat dat liken).
 - Je bent de enige van je vriendengroep die het niet durft.
 - Het is voor een wedstrijd.
 - Iedereen zou het super belachelijk vinden als je het wel doet.
 - Het is voor een goed doel.
 - ...
- ⚙ Stel ook eens de vraag wat de kinderen van elkaar vinden. Wat vindt de groep "doen" van de groep "niet doen" en omgekeerd?
 - Vb : stel iemand wil het eerst liever niet doen, maar kiest toch voor het vak "doen" omdat dit veel 'likes' of geld zal opleveren. => Wat vinden de anderen hiervan?

DE OMSTAANDERS

Omstaanders hebben zeker een bijdrage. Tenslotte word je uitgedaagd en is het allemaal veel spannender met publiek. Ook online draait het vaak om volgers en het krijgen van likes.

Daarom is het zeker belangrijk om ook dit concept mee te nemen in de discussies.

Dit kan met behulp van volgende vragen:

- Heb je al eens iemand uitgedaagd?
- Heb je al eens iemand aangemoedigd?
- Kijken jullie vaak naar filmpjes van online challenges
- Zou je iemand aanmoedigen voor iets dat je zelf gevaarlijk vindt en niet zou doen?
- Zou je 'boe' roepen naar iemand die iets niet wil doen?
- Wat vind je van iemand die "nee" zegt op een challenge?
- Wat vind je van iemand die vaak gevaarlijke dingen doet? Kijk je daar naar op? Vind je het belachelijk? ...
-

Dit concept van de omstaanders kan je zowel in deel één als in deel twee verwerken.

DEEL 2: CHALLENGES CATEGORISEREN

In deel 2 worden de leerlingen in groepjes verdeeld. Per groep krijgen ze een aantal challenges voorgeschoteld. Het is de bedoeling dat ze samen gaan discussiëren over de challenges. De groepjes krijgen de opdracht om de challenges in te delen op een lijn van “helemaal ok” (groen) naar “helemaal niet ok” (rood). Hier willen we nadruk leggen op het inzicht dat challenges aan- gaan iets heel persoonlijk is (vandaar ook de kleuren geel en oranje), maar dat er wél challenges zijn die niet aanvaardbaar zijn. Daarna moeten ze samen beslissen of ze de challenges zouden doen of niet. Als de groep beslist om een challenge te doen, wil dat zeggen dat iedereen van de groep het zal doen.

DOELSTELLINGEN :

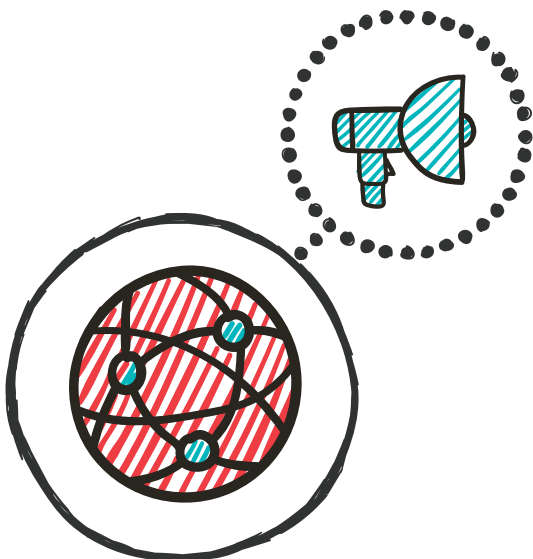
Leerlingen...

- ☀ Geven hun mening over de verschillende challenges.
- ☀ Reageren kritisch door alle aspecten van de challenges te herkennen.
- ☀ Stellen eigen grenzen.
- ☀ Zijn gemotiveerd om elkaars grenzen te respecteren.
- ☀ Versterken hun empathisch vermogen (=⇒ inzien dat iedereen een challenges “ok” kan vinden, maar dat dit niet wil zeggen dat iedereen ze ook zou doen. Vb ‘zingen in de trein’ kan iedereen positioneren als “ok” maar daarom durf je dat nog niet te doen)

INSTRUCTIES:

- ☀ Verdeel de kinderen in groepjes van een 4-tal leerlingen.
- ☀ Geef hen een enveloppe met een aantal challenges. Je kan hiervoor de voorbeelden gebruiken of zelf op zoek gaan naar challenges.
Bij dit deel is het wel belangrijk dat de kinderen voor alle uitdagingen ook alle nodige informatie krijgen (of eventueel de mogelijkheid hebben om dit op te zoeken) → Wat moet je precies doen, wat zijn de gevolgen, is het pijnlijk, is er een doel,....
- ☀ Leg uit wat de bedoeling is. → De challenges indelen op de lijn van “helemaal ok” naar “helemaal niet ok”. Geef hiervoor aan iedere groep vooraf een blad met deze lijn.
- ☀ Geef duidelijk aan, dat “ok – niet ok” nog niet wil zeggen of ze het zouden doen of niet. Geef aan dat dit de 2de opdracht is. Dus na het indelen op de lijn kunnen ze een tekenetje aanbrengen op die challenges die ze samen met de groep zouden doen.

- ⚙ Geef de groepen tijd om de challenges te bespreken. (hoeveel tijd?)
- ⚙ Als alle groepen klaar zijn vraag hen om hun indeling bekend te maken. Indien mogelijk kunnen ze de lijnen ergens omhoog hangen (bord, muur,...) of leg je alle lijnen bij elkaar op een tafel en verzamel alle leerlingen rond deze centrale tafel.
- ⚙ Bespreek samen met iedereen de verschillende indelingen.
 - Zijn de indelingen gelijkaardig of zijn er grote verschillen tussen de groepen?
 - Zijn er groepjes waar jullie onderling niet overeen kwamen?
 - Laat hen ook de indelingen verantwoorden.
- ⚙ Bespreek daarna samen welke challenges de groepjes zouden doen of niet doen.
 - Komt dit overeen met de indeling "ok – niet ok" ?
 - Zijn er groepjes waar jullie onderling niet overeen kwamen (vb 1 iemand van de groep wil het niet doen) => hoe hebben jullie er op gereageerd ?
 - Is er iemand die niet akkoord is met de beslissing van zijn of haar groep?
 -

DEEL 3: CRITERIA ZOEKEN

DOELSTELLINGEN :

Leerlingen...

- ☀ Bewust zoeken naar criteria om hun keuze op te baseren.
- ☀ Leren dat 'nee' zeggen ok is!
- ☀ Leren dat challenges fijn zijn, maar niet als ze gevaarlijk/ pijnlijk/ schadelijk zijn
- ☀ Leren dat dwang uitoefenen of dwang voelen niet ok is!

INSTRUCTIES:

- ☀ Laat de leerlingen in hun groepje een aantal criteria bedenken. (4 à 5-tal)
De criteria worden op post-its geschreven en worden op het bord gekleefd.
Of noteer ze op papieren stroken die je met magneetjes omhoog hangt.
- ☀ De leerlingen sommen hun criteria klassikaal op.
- ☀ Alle criteria die op elkaar lijken of samen horen, plak je bij elkaar. Beslis dit in samenspraak met de leerlingen.
- ☀ Kunnen ze voor de gegroepeerde criteria één overkoepelende term vinden?
- ☀ Kies in samenspraak met de klas de belangrijkste criteria. Bepaal ook hier samen de termen die je zou willen gebruiken.

TOETS DEZE CRITERIA AAN DE ONDERSTAANDE LIJST:

☀ Pijnlijk

- Is het pijnlijk?
- Is de pijn enkel fysisch?
- Kan ik er ook mentaal onder lijden?

Ieders pijngrens is anders. Maar iets dat pijn zal doen, is nooit goed om te ondernemen. Pijn is een indicatie dat er iets fout gaat in ons lichaam en dat er schade wordt aangericht.

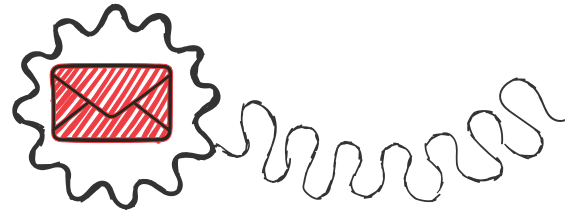
Denk niet alleen aan fysisch pijn lijden, maar ook aan psychologisch pijn lijden.

☀ Gevolgen/ gevaren

- Weet ik precies wat er zal gebeuren?
- Is deze challenge gevaarlijk? Waarom en wanneer is het gevaarlijk?
- Zal ik er iets aan overhouden?
- Zijn het gevolgen op korte termijn? Zijn het gevolgen voor de rest van mijn leven?

Het is altijd belangrijk om goed op de hoogte te zijn van de gevolgen.

Goed geïnformeerd zijn, is de boodschap! Internet en sociale media vormen hiervoor een sterk middel om veel info op te zoeken.

⚙️ **Dwang**

- Voel ik druk/dwang?
- Vanwaar komt die druk/dwang?
- Zet ik iemand anders onder druk?

Kinderen en jongeren moeten goed beseffen dat iets doen onder dwang volledig fout is. Niemand mag je iets opdringen. Je mag ook nooit het gevoel hebben dat je iets doet omdat je het gevoel hebt dat je niet anders kan (vrienden verliezen, uitgelachen worden, geld nodig, andere bedreigingen...)

⚙️ **Doel**

- Waarom doe ik de challenge?
- Zijn de doelen positief of negatief?
- Welke meerwaarde bezorgt deze challenge mij?

Het is altijd belangrijk om te weten waarom je iets doet! Wat zal het je achteraf opleveren. Plezier, steun aan een goed doel, mooie herinneringen,...

Of zijn de doelen eerder negatief?

⚙️ **Respect**

- Als ik deze challenge doe, heb ik dan respect voor mijzelf?
- Respecteer ik ook wie ik ben en waar ik voor sta?
- Respecteer ik mijn eigen fysieke en mentale grenzen?
- Heeft deze challenge gevolgen voor de mensen rond mij? (ouders, vrienden, familie, leerkracht,...)

Als ik iemand uitdaag, hou ik dan rekening met wie die persoon is?

Als ik deze challenge doe, heb ik dan respect voor mijn omgeving? (Natuur, materiaal,)

Dit gaat zowel over zelfrespect als respect voor anderen.

Respect komt in het verlengde van alle andere criteria. Als je iets doet, respecteer dan altijd jezelf, fysisch en psychologisch. Wie ben je achteraf? (gevolgen/gevaren, pijnlijk, doel)

Je eigen fysieke en mentale grenzen respecteren wil zeggen dat je goed weet wat je zelf aankan. Sommige capaciteiten kan je gaan trainen of oefenen. Het is belangrijk dit goed te leren inschatten.

Respect voor anderen! Als je iemand uitdaagt, respecteer je die persoon? Of is het net om hem of haar belachelijk te maken of negatieve ervaringen te bezorgen (dwang).

Ook respect voor je omgeving valt hieronder.

⚙️ **Buikgevoel/intuïtie**

- Wat is mijn eerste indruk?
- Heb ik er een slecht gevoel bij?

Iedereen heeft steeds een buikgevoel! Vertrouw je het onmiddellijk of ben je in eerste instantie argwanend? Soms voel je onmiddellijk aan dat iets niet goed zit. Het is belangrijk dat je ook steeds luistert naar dit gevoel.

Schrijf samen met de klas de criteria (die ze zelf gevonden hebben) op een grote poster en maak er samen een mooi ontwerp van. Daarna hang je deze op in de klas als herinnering en hulpmiddel.

DEEL 4: VERTROUWENSPERSOON

Deel 4 is een kort deeltje. Hier moeten de leerlingen even nadenken over waar ze terecht kunnen met problemen. Een vertrouwenspersoon is zeer belangrijk.

We spreken altijd over “jongeren en kinderen weerbaar maken”.

Weerbaarheid wil zeggen dat kinderen stevig in hun schoenen staan. Als er hen iets overkomt, zullen ze dat sneller weten te boven komen. Hier is er een grote rol weggelegd voor de vertrouwenspersoon.

Wanneer kinderen en jongeren aanvoelen dat ze steeds met hun problemen ergens terecht kunnen, zal dit ook bijdragen tot hun zelfzekerheid en weerbaarheid.

Een vertrouwensrelatie is een wederzijdse relatie. Het is daarom niet alleen belangrijk dat de leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen, maar ook de vertrouwenspersoon moet er zich van bewust zijn dat hij of zij een vertrouwenspersoon is.

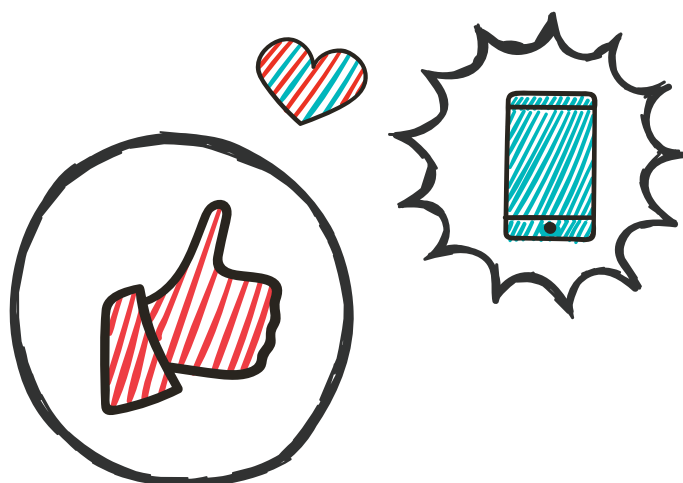
DOELSTELLINGEN :

Leerlingen...

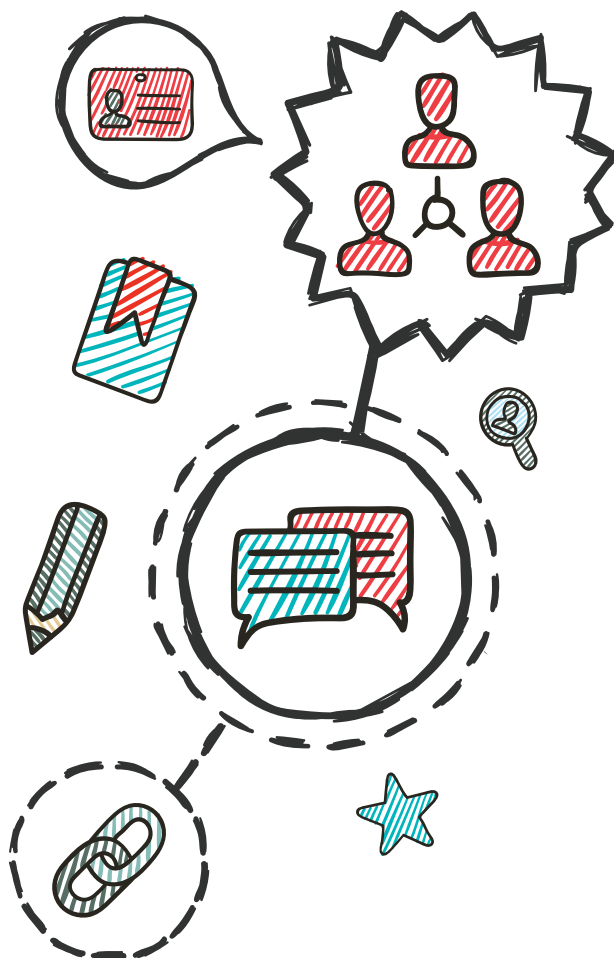
- ⚙️ Vinden ondersteuning bij problemen (vertrouwenspersoon, Child Focus,...).
- ⚙️ Voelen zich gesteund en veilig.

INSTRUCTIES:

- ⚙️ Vraag aan de leerlingen wat zij zouden doen als er iets fout loopt met een challenge.
- ⚙️ Geef aan dat een vertrouwenspersoon belangrijk is. Ze kunnen altijd terecht bij iemand om erover te praten.
 - Wanneer er iets fout loopt.
 - Vragen over de inhoud van een challenges
 - Bij gevoel van dwang

- of gewoon, je hebt iets gedaan en je wilt er over praten. Dat kan evengoed ook omwille van iets positief zijn.
- ⚙️ Vraag aan de leerlingen wie een vertrouwenspersoon kan zijn.
 - ouders, grootouders, familie, leerkracht, zorgleerkracht, CLB, noodnummers (Child Focus, Awel...)
 - Benadruk steeds dat een vertrouwenspersoon geen leeftijdsgenoot kan zijn. Ook niet broer of zus. De vertrouwenspersoon moet een volwassen persoon zijn.
- ⚙️ Laat iedereen zijn ogen sluiten en nadenken over zijn of haar eigen vertrouwenspersoon. Niemand moet dit vertellen, want het is privé. Vraag wel of er iemand is die geen vertrouwenspersoon heeft. Verwijs dan opnieuw naar de mogelijkheid van de leerkracht en mogelijkheden op school. Ook opnieuw verwijzen naar Child Focus (noodnummer 116 000).

BESLUIT

Online challenges zijn fijn en er mag zeker aan deelgenomen worden. Dat zal ook altijd gebeuren. Maar het is belangrijk dat kinderen en jongeren goed beseffen waar het precies over gaat. Iets speciaals doen, een uitdaging aangaan wordt des te spannender wanneer iedereen het kan zien. De beloning is ook groter als je heel veel mensen bereikt. Het is belangrijk dat ze inzien dat je met veilige en "goede" challenges dat doel ook kan bereiken. Er zijn gewoon ook challenges die "niet ok" zijn! En "nee" zeggen is ook iets om naar op te kijken! Dit maakt allemaal deel uit van hoe zelfzeker en weerbaar iemand is.

Benadruk steeds het belang van een vertrouwenspersoon. Verwijs ook naar Child Focus en het noodnummer 116 000.

Besluit zeker met een positieve toon. De bedoeling van deze les is niet om kinderen en jongeren met de vinger te wijzen. Het is vooral om hen een aantal basiscriteria aan te bieden waarop ze zich steeds kunnen baseren.

CREATIEVE OPDRACHT

Maak er een creatieve activiteit van. Daag een andere klas uit!

Bedenk samen met jouw klas echte challenges (die voldoen aan de gevonden criteria).

Zo kan je echt overgaan tot de praktijk en nadenken over challenges die fijn en positief zijn.

Maak er een leuk spel van, bedenk een leuk doel en beleef een leuke dag/halve dag

Child Focus
116000

Stichting voor Vermiste en Seksueel
Uitgebuide Kinderen

Houba de Strooperlaan 292
B-1020 Brussel

www.childfocus.be
info@childfocus.be